

Instellingstoets maatregel terugdraaien verlaagd collegegeld

Aan: DUO
Van: Beleidsmedewerker Studielink
Datum 25 oktober 2022
Doel: Ter kennisname

Op 31 augustus 2022 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), afdeling Hoger Onderwijs en Studiefinanciering (HO&S), aan DUO de opdracht verstrekt om een uitvoeringstoets te verrichten voor de wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 in verband met het stopzetten verlaagd wettelijk collegegeld per 1 september 2024. Aan DUO is gevraagd om Studielink te betrekken bij het opstellen van de uitvoeringstoets.

Studielink heeft de coördinatie van de instellingstoets opgepakt. De hoger onderwijsinstellingen, UNL, VH en DUO zijn geconsulteerd en in de gelegenheid gesteld om eventuele knelpunten voor de uitvoering aan te geven. Deze instellingstoets beschrijft welke aandachtspunten de betrokken ketenpartners signaleren om de maatregel terugdraaien verlaagd collegegeld tijdig en efficiënt uit te kunnen voeren.

Uitvoering maatregel terugdraaien verlaagd collegegeld

Indicatie collegegeld

Voor de uitvoering van de maatregel zijn de hoger onderwijsinstellingen afhankelijk van de juiste en tijdige aanpassing van de 'indicatie collegegeld', die DUO per student en per inschrijving levert aan de hoger onderwijsinstellingen. De verantwoordelijkheid voor het bepalen van de indicatie van het collegegeld ligt bij DUO. Voor verlaagd collegegeld geeft DUO indicatie 'L' af, waarna DUO de indicatie via Studielink aan de hoger onderwijsinstelling communiceert.

De maatregel terugdraaien verlaagd collegegeld vereist geen wijzigingen in het berichtenverkeer van DUO richting Studielink of hoger onderwijsinstellingen. DUO zal alleen bepaalde velden rondom verlaagd collegegeld ('L') niet meer verstrekken. Voor studiejaar 2024-2025 zal DUO alleen nog een 'L' afgeven voor studenten die onder overgangsrecht vallen. Vanaf 2025-2026 zal DUO helemaal geen 'L' meer verstrekken.

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK)

In het SIS dat de AHK gebruikt is het niet mogelijk om voor dezelfde opleiding verschillende collegegeldtarieven te differentiëren afhankelijk van het startjaar, omdat het tarief aan de opleiding hangt. De bedragen zijn dus gekoppeld aan een opleidingscode, niet aan een startjaar. Daarom is het niet mogelijk om verschillende tarieven te rekenen voor studenten die bijvoorbeeld op 1 februari 2024 of 1 september 2024, starten aan dezelfde opleiding. Met name bij studenten die de lerarenopleiding volgen kan dit tot problemen leiden. De AHK verwacht de problematiek handmatig te kunnen oplossen, omdat er geen hoge aantallen studenten staan ingeschreven bij de docentenopleiding.

De beschreven problematiek geldt alleen voor onderwijsinstellingen die verbonden zijn aan SIS-leverancier Educator. Naast de AHK is slechts van één andere hoger onderwijsinstelling bekend dat

deze afhankelijk is van SIS leverancier Educator. Het SIS wordt dus bij bijna alle onderwijsinstellingen geleverd door een andere partij, waardoor het geschetste probleem in deze organisaties niet zal optreden.

Bijzondere situaties

De hoger onderwijsinstellingen vermelden dat voor de uitvoering van cruciaal belang is dat de Rijksoverheid duidelijkheid verschaft over hoe moet worden omgegaan met bijzondere situaties. De wetswijziging biedt nog onvoldoende helderheid over de vraag of studenten in uitzonderingsgevallen recht hebben op verlaagd wettelijk collegegeld. Situaties waarover onduidelijkheid bestaat betreffen:

- a) de situatie waarin een student op een niet-regulier moment instroomt. De reguliere instroommomenten betreffen 1 september en 1 februari. Onderwijsinstellingen laten studenten in bijzondere gevallen op een ander moment gedurende het jaar instromen. Bijvoorbeeld op 1 januari 2024 of op 1 mei 2024. De regeling biedt geen duidelijkheid over de vraag of studenten in zulke situaties recht hebben op verlaagd collegegeldtarief. Het is van belang dat studenten uit de andere instroommomenten ook worden meegenomen in het overgangsrecht. Daarnaast betalen studenten bij de Open Universiteit per cursus, waarbij de startdatum leidend is voor de hoogte van het collegegeld. Ook voor deze groep is het belangrijk dat de ingangsdatum van de maatregel duidelijk wordt omschreven.
- b) de situatie waarin een student per 1 februari 2024 start met een lerarenopleiding, tussentijds met de opleiding stopt, en op 1 september 2025 weer instroomt. De wetswijziging is niet voldoende duidelijk over de vraag of in zulke situaties het verlaagd collegegeldtarief moet worden gehanteerd.
- c) de situatie waarin een student tussentijds stopt en recht heeft op restitutie van collegegeld. Indien een student op 1 februari 2024 instroomt, met recht heeft op verlaagd collegegeld tot 1 september 2024, dan is hij vanaf 1 september 2024 volledig collegegeldtarief verschuldigd. Als de student vervolgens besluit de opleiding te staken, bijvoorbeeld op 1 november 2024, dan is onduidelijk hoe de hoogte van de restitutie van het collegegeld kan worden berekend.

Communicatie

De hoger onderwijsinstellingen zijn voor de communicatie over de maatregel richting studenten afhankelijk van een tijdige en volledige informatievoorziening vanuit OCW. Het ministerie heeft aangegeven hierin een actieve rol te gaan vervullen. De communicatiestrategie van onderwijsinstellingen is erop gericht om studenten via de eigen communicatiekanalen door te verwijzen naar websites die in beheer zijn bij de Rijksoverheid. Daarom moet de Rijksoverheid ervoor zorgen dat de informatiepagina voor studenten over de wetswijziging tijdig toegankelijk is.

Onderwijsinstellingen wensen in een vroeg stadium te worden betrokken bij het ontwerpen van de webpagina's van de Rijksoverheid, waarop de informatie voor studenten over de maatregel terugdraaien collegegeld zal worden geplaatst. Instellingen zijn vanuit hun expertise goed in staat om te toetsen of de informatiepagina's voldoende duidelijk zijn voor de beoogde doelgroep studenten.

Onderwijsinstellingen wensen studenten tevens te kunnen doorverwijzen naar een webpagina, waarop is uitgewerkt wat de maatregel terugdraaien verlaagd collegegeld betekent voor de persoonlijke situatie van de student. Daarvoor is van groot belang dat OCW een volledige beslisboom ontwerpt, waarin concrete voorbeelden staan uitgewerkt. In deze beslisboom dienen de verschillende bovengenoemde (bijzondere) situaties te worden opgenomen. Onderwijsinstellingen kunnen de studenten doorverwijzen naar dit overzicht, waardoor studenten inzicht verkrijgen in de consequenties van de maatregel voor hun individuele situatie.

